

Abstrakt

V této práci se snažím v konkrétní situaci menšiny Lužických Srbů ve většinově německém Budyšíně (německy Bautzen, lužickosrbsky Budyšin) – který je zároveň chápán jako kulturní, společenské a politické centrum Lužických Srbů – popsat a analyzovat jazykové ideologie pro tuto situaci relevantní se zvláštním důrazem na ideologicky zakotvený vztah mezi jazykem a nacionalismem. Právě s ohledem na tento vztah se v práci věnuji také zvláštnímu významu jazyka pro udržování lužickosrbské národní identity. Jazykovými ideologiemi Lužických Srbů se zabývám také v širším kontextu sociálních a politických vztahů v Budyšíně a okolí, přičemž se soustředím mimo jiné na projevy nenávisti vůči Lužickým Srbům ze strany lokální německé radikální pravice. Jde mi zároveň o zachycení mocenského vztahu mezi němčinou a lužickou srbštinou. Kromě paradigmatu jazykových ideologií vycházím i z práce některých poststrukturalistických autorů, především pro jejich důraz na konstruovanost identit a mechanismů jazyka.

Klíčová slova: jazyk, jazykové ideologie, nacionalismus, jazykový nacionalismus, identity, národní identita, etnicita, jazyk a moc, lužická srbština, němčina, jazyk a politika, jazykový kontakt